

Motion till riksdagen 2019/20:3381

av **Jens Holm m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2019/20:15 Skydd av Sveriges säkerhet vid radioanvändning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur utbyggnad av 5G-nät kan ske i statlig regi och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Propositionen föreslår ändringar i lagen om elektrisk kommunikation och offentlighets- och sekretesslagen för att skydda Sveriges säkerhet vid användning av radiosändare. För att få tillstånd att använda radiosändare och för att få medgivande till överlåtelse eller uthyrning av sådana tillstånd ska det vara en förutsättning att det kan antas att radioanvändningen inte kommer att orsaka skada för Sveriges säkerhet. Tillstånd ska kunna förenas med villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Det ska även vara möjligt att återkalla tillstånd eller ändra tillståndsvillkor omedelbart om radioanvändningen har orsakat skada för Sveriges säkerhet eller om det kan antas att radioanvändningen kommer att orsaka sådan skada. Bestämmelserna ska inte gälla för tillstånd för utsändningar som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen.

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten ska kunna överklaga beslut i tillståndsfrågor som berör Sveriges säkerhet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari.

Staten bör äga framtida 5G-nät

För tillfället pågår förberedelser för ett inbjudningsförfarande för att i början av 2020 bevilja tillstånd i frekvensbandet 3,4-3,8 GHz efter en auktion. Detta frekvensband är lämpligt för mobila bredbandstjänster och är av intresse för kommande 5G-utveckling. Med anledning av de utmaningar som uppstår med avseende på säkerheten vid utbyggnad av trådlös digital infrastruktur anser regeringen att lagändringarna bör träda i kraft efter att riksdagen hunnit behandla förslagen, dvs. den 1 januari 2020.

Vänsterpartiet bifaller förslagen i propositionen. Vi anser att förslagen är rimliga för att nationella säkerhetsintressen ska kunna säkerställas i högre utsträckning i samband med tillstånd att använda radiosändare. Vänsterpartiet anser att det är nödvändigt att kunna ställa högre säkerhetskrav på radioanvändning samt att det måste finnas möjlighet att ingripa mot radioanvändning som har orsakat eller kan antas orsaka skada för Sveriges säkerhet.

Radiospektrum är en gemensam resurs för trådlös överföring av information. Utbyggnad av 5G är inte enbart en utveckling av 4G-nätet utan utgör också ett system som medger utveckling av helt nya tjänster vilket kräver kommunikationslösningar som inte är beroende av eller riskerar att påverkas av utländska aktörer. En framgångsrik utbyggnad av 5G-nätet skapar också förutsättningar för ökad elektrifiering inom transportsektorn och stärkta kommunikationsförutsättningar på landsbygden. Utbyggnad av 5G-nätet har därmed potential att bl.a. lägga grunden för innovativa och klimatsmarta transporter samt minska klyftan mellan stad och land. Att tillgodose dessa kollektiva nyttigheter förutsätter dock att en utbyggnad i alla led säkerställer våra nationella säkerhetsintressen. Vänsterpartiet anser att ovan anförda strategiska och säkerhetsmässiga motiv stärker skälen för att staten bör äga 5G-nätet och ansvara för utbyggnaden. Med staten som ägare kan förutsättningarna stärkas för att nödvändiga och hållbara framtidsinvesteringar prioriteras framför privata operatörers vinstintressen och nationella säkerhetsintressen kan säkerställas. Ett statligt ägt nät är det mest samhällsekonomiskt rationella systemet då telenät är att jämställa med annan samhällskritisk infrastruktur. Med ett statligt ägande av framtida radionät kan tillstånd för radiosändaranvändning göras i enlighet med regeringens nya förslag, men med den stora fördelen att staten äger nätet. Ett statligt ägande stänger inte heller dörren för utbyggnad genom externa operatörer där staten inte har kapacitet till utbyggnad i egen regi.

Regeringen bör återkomma med förslag på hur utbyggnad av 5G-nät kan ske i statlig regi. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Jens Holm (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Yasmine Posio (V)

Håkan Svenneling (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Birger Lahti (V)

Elin Segerlind (V)

Jessica Thunander (V)